

29.11.2017

Asia/15

§ 419

Kunnan jäsenen tekemä osaliitosesitys kuntarakennelain (1698/2009) mukaan

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti antaa seuraavan lausunnon:

Kunnan jäsenen esitys kunnan osan siirrosta Espoon kaupunkiin

Helsingin kaupunginvaltuusto uudistaa asiassa 15.3.2017 lausumansa. Kaupunginvaltuusto vastustaa esitettyä Helsingin kaupungin osan siirtämistä Espoon kaupunkiin.

Esitys ei täytä kuntarakennelain mukaisia kuntajaon muuttamisen edellytyksiä. Esityksessä ei ole myöskään tuotu esiin sellaisia painavia syitä, joiden vuoksi esitetyn kaltainen merkittävä muutos on perusteltu.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Saara Nirikko, ma. kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36610
saara.nirikko(a)hel.fi

Liitteet

1 MML:n lausunto kuntajaon muutoksesta Helsingin ja Espoon kaupunkien välillä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Valtiovarainministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rysäkarin Linnake Oy ja Tom Kaisla ovat esittäneet Rysskär-nimisen lunastusyksikön (91-414-2-3) sekä lunastusyksikön ympäröimän vesia-

luen siirtämistä Helsingistä Espooseen. Vesialueen osalta hakija on tehnyt kaksi vaihtoehtoista siirtoesitystä.

Esitetty kunnanrajamuutos 1 lähtee pohjoisessa Korkeakupu-nimiseltä saarelta etelään Rysäkarin itäpuolelta ja yhtyy nykyiseen kuntarajaan ulkomerellä. Siirrettäväksi esitetyn alueen yhteispinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 1 767 hehtaaria (vesialuetta ja Nuottakari-niminen suojeltu saari). Kunnanrajamuutos 2 lähtee pohjoisessa nykyisestä kuntarajasta Nuottakarin eteläpuolelta Rysäkarin itäpuolelle, josta raja kääntyy lounaaseen liittyen nykyiseen kuntarajaan. Alueen kokonaispinta-ala on noin 930 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 897 hehtaaria.

Rysäkarin Linnake Oy:n omistama Rysskär muodostuu 9,65 hehtaarin suuruisesta Rysäkari-nimisestä saaresta ja ympäröivästä 23,34 hehtaarin suuruisesta vesialueesta.

Asian aiempi käsittely Helsingin kaupunginvaltuustossa

Kaupunginvaltuusto on 15.3.2017 päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti antaa asiassa kuntarakennelain 11 §:n mukaisen lausunnon. Lausunnossa kaupunginvaltuusto on vastustanut esitettyä Helsingin kaupungin osan siirtämistä Espoon kaupunkiin.

Asian käsittely valtiovarainministeriössä

Helsingin kaupungin ja Espoon kaupungin lausunnot on toimitettu ministeriölle 21.3.2017.

Ministeriö on kuntarakennelain 14 §:n mukaisesti määrännyt Rysäkarin alueen Espoon kaupunkiin liittämistä koskevan esityksen valmisteluvasta käsittelystä. Ministeriö on hankkinut esityksestä kuntarakennelain 14 §:n 2 momentin mukaisesti Maanmittauslaitoksen lausunnon 13.6.2017 ja Uudenmaan maistraatin lausunnon 1.8.2017. Esityksen tekijän täsmennyksen perusteella valmistelua on jatkettu Maanmittauslaitoksen lausunnon vaihtoehto 1:n mukaisesti.

Kuntarakennelain 14 §:n 3 momentin mukaisesti ministeriö on kehottanut Helsingin kaupunkia varaamaan asukkailleen ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuuden tehdä huomautus vaihtoehto 1:n mukaisesta esityksestä.

Ministeriö on myös kehottanut Helsingin kaupunginvaltuustoa tämän jälkeen antamaan esityksestä ja sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa. Kuntarakennelain 14 §:n mukaan lausunnon antaa valtuusto.

Ministeriön lausunnon antamiselle asettama määräpäivä on 30.11.2017.

Asiaa koskevat huomautukset

Asiaa koskeva kuulutus on julkaistu siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan ja vaihtoehto 1 mukainen esitys on asetettu nähtäville 7.9.-9.10.2017 väliseksi ajaksi. Asiassa ei ole saapunut huomautuksia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Saara Nirikko, ma. kaupunginasiamies, puhelin: 310 36610
saara.nirikko(a)hel.fi

Liitteet

1 MML:n lausunto kuntajaon muutoksesta Helsingin ja Espoon kaupunkien välillä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Valtiovarainministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.11.2017 § 1038

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto antaa seuraavan lausunnon:

Kunnan jäsenen esitys kunnan osan siirrosta Espoon kaupunkiin

Helsingin kaupunginvaltuusto uudistaa asiassa 15.3.2017 lausumansa. Kaupunginvaltuusto vastustaa esitettyä Helsingin kaupungin osan siirtämistä Espoon kaupunkiin.

Esitys ei täytä kuntarakennelain mukaisia kuntajaon muuttamisen edellytyksiä. Esityksessä ei ole myöskään tuotu esiin sellaisia painavia syitä, joiden vuoksi esitetyn kaltainen merkittävä muutos on perusteltu.

27.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

20.02.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Nirkko, ma. kaupunginasiamies, puhelin: 310 36610
saara.nirkko(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 15.03.2017 § 162

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti antaa seuraavan lausunnon:

Kunnan jäsenen esitys kunnan osan siirrosta Espoon kaupunkiin

Rysäkarin Linnake Oy ja Tom Kaisla esittävät Rysskär-nimisen lunastusyksikön (91-414-2-3) sekä lunastusyksikön ympäröimän vesialueen siirtämistä Helsingistä Espooseen, liite 1. Vesialueen osalta hakija on tehnyt kaksi vaihtoehtoista siirtoesitystä.

Esitetty kunnanrajamuutos 1 lähtee pohjoisessa Korkeakupu-nimiseltä saarelta etelään Rysäkarin itäpuolelta ja yhtyy nykyiseen kuntarajaan ulkomerellä. Siirrettäväksi esitetyn alueen yhteispinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 1 767 hehtaaria (vesialuetta ja Nuottakari-niminen suojeltu saari). Kunnanrajamuutos 2 lähtee pohjoisessa nykyisestä kuntarajasta Nuottakarin eteläpuolelta Rysäkarin itäpuolelle, josta raja kääntyy lounaaseen liittyen nykyiseen kuntarajaan. Alueen kokonaispinta-ala on noin 930 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 897 hehtaaria. Rajamuutosehdotukset käyvät ilmi esityksen tekijän laatimasta kartasta, liite 2, ja kiinteistöviraston laatimasta kartasta, liite 3.

Rysäkarin Linnake Oy:n omistama Rysskär muodostuu 9,65 hehtaarin suuruisesta Rysäkari-nimisestä saaresta ja ympäröivästä 23,34 hehtaarin suuruisesta vesialueesta.

Helsingin kaupungin kanta

Kaupunginvaltuusto vastustaa esitettyä Helsingin kaupungin osan siirtämistä Espoon kaupunkiin.

Esitys ei täytä kuntarakennelain mukaisia kuntajaon muuttamisen edellytyksiä. Esityksessä ei ole myöskään tuotu esiin sellaisia painavia syi-

tä, joiden vuoksi esitetyn kaltainen merkittävä muutos on perusteltu kummassakaan vaihtoehdossa.

Perustelut

Rysäkari sijaitsee Helsingin ulkosaaristossa Espoon kuntarajan tuntumassa. Kyseessä on entinen sotilassaari, joka on yksi Helsingin edustalle perustetun merilinnoitusketjun saarista ensimmäisen maailmansodan ajalta. Meripuolustusjärjestelmään liittyvät linnoitteet ja rakennelmat ovat muinaismuistolain rauhoittamia muinaisjäännöksiä. Muita linnoitusketjun saaria Helsingin edustalla ovat mm. Itäinen Pihlajasaari, Suomenlinna, Vallisaari, Kuninkaansaari, Santahamina, Itä-Villinki, Iso-saari, Kuivasaari, Harmaja ja Katajaluoto sekä Espoossa Miessaari. Vallisaari, Kuninkaansaari, Isosaari, Kuivasaari ja Itä-Villinki ovat vapautumassa tai jo vapautuneet puolustuskäytöstä.

Rysäkari on ollut Suomen puolustusvoimien hallussa vuodesta 1922 vuoteen 2010. Saarella oli sotilaallinen rooli myös toisen maailmansodan aikana osana rannikon puolustusta. Saaren nykyinen omistaja on Rysäkarin Linnake Oy, jonka tavoitteena on kehittää saarta matkailusaarena.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Rysäkari on sotilasalue, jonka reunassa on pieni luonnonsuojelualue. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Helsingin uudessa yleiskaavassa 2050 saari on merkitty merellisen virkistys- ja matkailun alueeksi. Kaavamääräyksen mukaan aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy mantereen virkistys- ja viheralueisiin. Merkintä sisältää loma-asumisen ja matkailun alueita. Yleiskaavaan liittyvän Merellinen Helsinki teemakartan mukaan, liite 4, Rysäkariin on merkitty lisäksi vesiliikenteen yhteystarve sekä vesiliikenteen yhteyspiste.

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa on valmisteilla Merellisen Helsingin yleissuunnitelma, joka on osa yleiskaavan toteuttamisohjelmaa. Yleissuunnitelman tavoitteena on merellisten alueiden kehittyminen ja maankäytön suunnittelu hallittuna kokonaisuutena. Suunnittelua tehdään yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien ja merellisten toimijoiden kanssa. Erityisesti on tarkoitus parantaa saariston saavutettavuutta ja kehittää vesiliikennettä. Myös saariston huoltoa ja infraa suunnitellaan työssä kokonaisvaltaisesti.

Helsingillä on erinomaiset edellytykset toteuttaa merellisten alueiden kehittämiseen suunnattuja toimenpiteitä ja suunnitella ns. sinirakenteen kehitystä. Kaupungin edustalla on ainutlaatuinen merellisen Helsingin kansallismaisema ja maailmanperintökohde Suomenlinna ja monia kulttuurihistoriallisia kohteita. Mikäli alue pilkootaan useamman kunnan

kaavoituskohteiksi ja palvelukokonaisuuksiksi, tämä vaikeuttaa tarpeettomasti suunnittelua ja alueen hyödyntämistä. Esitetyllä muutoksella ei saavuteta alueellisesti eheää kokonaisuutta tai edistetä yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Helsingin kaupunginvaltuuston strategiaohjelman tavoitteena on yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittymisen edistäminen ranta-alueilla ja saaristossa sekä vesiliikenteen kehittymisen edistäminen.

Rysäkarin kehittäminen matkailu- ja virkistysaarena on kaupungin intresseissä. Merellisen Helsingin kehittämisessä edetään vaiheittain ja niin, että toimitaan yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti. Kaupunkisuunnitteluvirastossa vuonna 2011 käynnistynyt alustava asemakaava-suunnittelu on toistaiseksi keskeytynyt maanomistajan ilmoitettua, että kaavaa ei kohteessa pidä tai kannata suunnitella ennen kuin hän saa vastauksen, miten elämisen ja elinkeinoharjoittamisen perusedellytykset tullaan toteuttamaan kohteessa saaristolain hengessä. Rysäkarin alueella uudisrakentamisen sovittaminen valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön edellyttää huolellista suunnittelua.

Helsingin uusi luonnonsuojeluohjelma vuosille 2015–2024 turvaa erityisesti metsäverkoston, Natura-verkoston ja saaristoluonnon arvoja. Kaupungin alueella on yli 50 luonnonsuojelukohdetta, jotka ovat pääsääntöisesti pieniä. Rysäkari yhdessä rantavesiensä kanssa on luokiteltu I arvoluokan kasvikohteeksi, josta osa (0,43 ha) on rajattu ELY-keskuksen päätöksellä suojeltavaksi luontotyyppiä. On tarkoituksenmukaista, että saaristoluonnon arvoja turvataan yhtenäisellä ohjelmalla.

Virkistyskalastuksen näkökulmasta Rysäkarin läheiset vesialueet ovat lähinnä lohenuisteluvesiä, joille myydään jo tällä hetkellä myös Helsingin ja Espoon yhteislupia. Esitetyllä kuntarajan siirrolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kalastusmahdollisuuksiin alueella.

Lähin Helsingin kaupungin terveysasema sijaitsee noin viiden kilometrin päässä Rysäkarilta Lauttasaassa. Pääkaupunkiseudun asukkailla on vapaus valita terveysasemapalvelut yli kuntarajojen eikä esitetty kuntarajan muutos vaikuta oikeuteen valita terveyspalveluita.

Rysäkari ei kuulu vesihuollon toiminta-alueeseen ja vastuu kiinteistön vesihuollosta on kiinteistön omistajalla tai haltijalla.

Yhteenveto

Kuntarakennelain (1698/2009) mukaan kuntajaon muuttamisen edellytyksinä on, että muutos edistää lain 2 §:n tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa lain 4 §:n mukaisia asioita.

Lain mukaan kunnan on muodostuttava yhdestä alueesta, joka muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden. Rysäkarin irrottaminen merilinnoitusketjusta tarkoittaisi kaupungin saaristo- ja merialueen pirstaloitumista kulttuurihistoriallisesta ja ympäristöllisestä näkökulmasta. Esitetty kuntarajanmuutos heikentäisi Helsingin strategisena tavoitteena olevia yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan kehittämisen edellytyksiä saaristossa etenkin kaupungin läntisellä merialueella.

Kuntarajan siirrolla ei ole vaikutusta tarpeeseen alueen asumisen, virkistyskäytön tai palvelujen parantamisen kannalta. Liikennöinnin ja vesihuollon näkökulmasta Helsinki ja Espoo ovat samojen kuntayhtymien jäseniä.

Esitettyä kuntarajamuutosta ei voida pitää vähäisenä ottaen huomioon meripinta-alan laajuuden ja merellisen yhdyskunta- ja elinkeinorakenteen kehityksen erityisesti saaristossa. Esityksen kohteena olevan alueen pinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, joka vastaa noin 3 % Helsingin vesipinta-alasta. Myöskään rajaukseltaan suppeampaa vaihtoehtoa (930 hehtaaria) ei voida pitää vähäisenä.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätösesityksen Helsingin kaupunginvaltuusto pitää tärkeänä, että kaupungin virkamiehet ja luottamushenkilöt muistavat kaupungin strategiaohjelman linjauksen siitä, että Helsingin olisi tullut olla Suomen yritysmönteisin kaupunki vuonna 2016. Helsingin kaupunginvaltuusto katsoo, että tämän tulee näkyä siinä, miten Helsingin kaupunki suhtautuu jatkossa Rysäkarin Linnake Oy:n toiveisiin. (Mika Ebeling)

Käsittely

15.03.2017 Ehdotuksen mukaan

Valtuutettu Pia Pakarinen ehdotti valtuutettu Jarmo Niemisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto hyväksyy kunnan jäsenen tekemän osaliitosesityksen vaihtoehdon 1 mukaisesti.

Lisäksi valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätösesityksen Helsingin kaupunginvaltuusto pitää tärkeänä, että kaupungin virkamiehet ja luottamushenkilöt muistavat kaupungin strategiaohjelman linjauksen siitä, että Hel-

singin olisi tullut olla Suomen yritysmyönteisin kaupunki vuonna 2016. Helsingin kaupunginvaltuusto katsoo, että tämän tulee näkyä siinä, miten Helsingin kaupunki suhtautuu jatkossa Rysäkarin Linnake Oy:n toiveisiin.

Äänestysjärjestys

Ensin äänestettiin vastaehdotuksesta, minkä jälkeen äänestettiin toivomusponnen hyväksymisestä.

1 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Khs

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy kunnan jäsenen tekemän osaliitosesityksen vaihtoehdon 1 mukaisesti.

Jaa-äännet: 75

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Harri Lindell, Pekka Majuri, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Nuutti Hyttinen, Seppo Kanner, Heimo Laaksonen, Jarmo Nieminen, Pia Pakarinen

Tyhjä: 2

Suzan Ikävalko, Arja Karhuvaara

Poissa: 1
Maria Landén

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

2 äänestys

Valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätösesityksen Helsingin kaupunginvaltuusto pitää tärkeänä, että kaupungin virkamiehet ja luottamushenkilöt muistavat kaupungin strategiaohjelman linjauksen siitä, että Helsingin olisi tullut olla Suomen yritysmyönteisin kaupunki vuonna 2016. Helsingin kaupunginvaltuusto katsoo, että tämän tulee näkyä siinä, miten Helsingin kaupunki suhtautuu jatkossa Rysäkarin Linnake Oy:n toiveisiin.
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 51

Zahra Abdulla, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Pia Parkarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Saarnio, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 3

Yrjö Hakanen, Sami Mutttilainen, Jan D Oker-Blom

Tyhjä: 30

Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Minerva Krohn, Silvia Modig, Elina Moisio, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Tomi Sevander, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Tuomo Valokainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ville Ylikahri

Poissa: 1
Maria Landén

29.11.2017

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mika Ebelingin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 12.01.2017 § 19

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Rysäkarin linnake Oy (2433106-6) ja ***** esittää Rysskär nimisen lunastusyksikön (91-414-2-3) sekä lunastusyksikön ympäröimän laajan vesialueen siirtämistä Helsingistä Espooseen. Rysäkari linnake Oy:n omistama Rysskär muodostuu 9,65 hehtaarin suuruisesta Rysäkari-nimisestä saaresta ja ympäröivästä 23,34 hehtaarin suuruisesta vesialueesta. Hakijan esitys liitteenä numero 1.

Hakija ehdottaa kahta eri vaihtoehtoa rajasiirrolle. Rajamuutos 1 lähtee pohjoisessa Korkeakupu nimiseltä saarelta etelään Rysäkarin itäpuolelta ja yhtyy nykyiseen kuntarajaan ulkomerellä. Siirrettäväksi esitetyn alueen yhteispinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 1 767 hehtaaria (vesialuetta ja Nuottakari niminen suojeltu saari). Rajamuutos 2 lähtee pohjoisessa nykyisestä kuntarajasta Nuottakarin eteläpuolelta Rysäkarin itäpuolelle, josta raja kääntyy lounaaseen liittyen nykyiseen kuntarajaan. Alueen kokonaispinta-ala on noin 930 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 897 hehtaaria. Rajamuutosehdotukset käyvät ilmi hakijan laatimasta liitekartasta numero 2 ja kiinteistöviraston laatimasta liitekartasta numero 3.

Karttaliitteestä numero 4 käy ilmi siirrettäväksi esitetyn alueen laajuuden heijastettuna mantereelle.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Rysäkari on sotilasaluetta, jonka reunassa on pieni luonnonsuojelualue. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä uudessa yleiskaavassa 2050 saari on merkitty merellisen virkistykseen ja matkailun alueeksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto on vuodesta 2011 lähtien vuoropuhelussa Rysäkarin linnake Oy:n kanssa tehnyt alustavaa asemakaavasuunnittelua. Työ on keskeytetty maanomistajan pyynnöstä.

Hakija perustelee rajasiirtoa sillä, että kulku mantereelle harrastuksiin ja palveluiden ääreen tapahtuu yksityisen sataman kautta Espoon puolelta, julkisen vesiliikenteen puuttumisella, postinjakelun puuttumisella, Helsingin haluttomuudella järjestää Rysäkarille vesi- ja sähköjakelua sekä kaavoituksen hitaudella. Rajansiirto parantaisi hakijan mukaan elinkeinotoiminnan edellytyksiä Rysäkarissa, tarkemmin tätä perustelematta.

Kuntarakennelain mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää elinvoimaista, alueellisesti eheää ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivaa kuntarakennetta, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä sekä parantaa:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Valtiovarainministeriön ohjeistus koskien kunnan jäsenen tekemää osaliitosesitystä on kokonaisuudessaan liitteenä numero 5.

Rajamuutos heikentäisi Helsingin strategiaohjelman tavoitteena olevaa yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan kehittämisen edellytyksiä saaristossa etenkin kaupungin läntisellä merialueella.

Rajamuutosta ei voida pitää vähäisenä koska alueen pinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, joka vastaa noin 3 % Helsingin vesipinta-alasta. Myöskään rajaukseltaan suppeampaa vaihtoehtoa ei voida pitää vähäisenä.

Kiinteistölautakunta toteaa lisäksi, että sähkö- ja vesijakelun tai esimerkiksi postinjakelun koskevat ratkaisut ja toiminta-alueet eivät ole kuntarajoihin sidottuja.

Edellä mainituin perustein kiinteistölautakunta ei pidä kuntarajan siirtoa alueen kehittämisen kannalta välttämättömänä. Kiinteistölautakunnan mielestä hakemuksessa ei ole esitetty sellaisia painavia syitä joiden vuoksi esitetyn kaltainen merkittävä muutos olisi perusteltu.

Käsittely

12.01.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sami Haapanen: Muutan esitystäni seuraavasti:

29.11.2017

Esitysehdotuksen virkkeen "Rajamuutosta ei voida pitää vähäisenä koska alueen pinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, joka vastaa noin 3 % Helsingin vesipinta-alasta" jälkeen lisätään seuraava uusi virke: "Myöskään rajaukseltaan suppeampaa vaihtoehtoa ei voida pitää vähäisenä".

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2017 § 15

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa ympäristölautakunnalta aloitteesta, joka koskee Rysäkarin siirtämistä Espooseen. Rysäkarin Linna-ke Oy ja saaren asukas toivovat kuntarajan siirtoa siten, että yhtiön omistama Rysäkarin saari siirtyisi Espoon kaupunkiin.

Rysäkari on 10 hehtaarin laajuinen metsäinen ulkosaari. Yhdessä rantavesiensä kanssa saari on luokiteltu I arvoluokan (hyvin arvokas) kasvikohteeksi. Alueelta on tavattu 250 putkilokasvilajia. Etenkin saaren merenrantaniityt ja kalliokedot ovat monimuotoisia. Osa arvokkaasta kasvikohteesta (0,43 ha) on rajattu ELY-keskuksen päätöksellä erityisesti suojeltavaksi luontotyyppiä. Saarella on laajoja muinaismuistolain suojaamia linnoiterakenteita, jotka omalta osaltaan ovat lisänneet kasvillisuuden monilajisuutta mm. kalkkivaikutuksen kautta. Saarella on suhteellisen monipuolinen metsälinnusto, mutta varsinaisten saaristolintujen pesimäpaikaksi se on liian metsäpeitteinen. Luonto- ja muinaismuistoarvot tulee maankäytön suunnittelussa ottaa huomioon kuntarajasta riippumatta.

Saari ei kuulu vesihuollon toiminta-alueeseen, joten vastuu kiinteistön vesihuollosta on kiinteistön omistajalla tai haltijalla. Vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulkopuolisilla alueilla noudatetaan valtioneuvoston asetusta talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla sekä kaupunkien ympäristönsuojelumääräyksiä ja rakennusjärjestystä. Omistajan tavoitteena on kehittää alueen matkailukäyttöä. Kuntarajasta riippumatta toiminta vaatii asemakaavoitusta ja vesihuollon kehittämistä vesihuoltolain mukaisesti.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ympäristölautakunta ei ota kantaa kuntarakennelain mukaiseen osaliitoskysymykseen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liikuntavirasto 22.12.2016

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Liikuntavirasto antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa liikuntalautakunnalta liittyen kuntarajan siirtämiseen Helsingin ulkosaariston lounaisosassa. Rysäkarin omistava Rysäkarin Linnake Oy sekä saaren asukas Tom Kaisla toivovat valtion siirtävän kuntarajaa Rysäkarin ja siihen liittyvän vesialueen osalta Espoon puolelle.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Rysäkari on sotilasaluetta, mutta kaupunginvaltuuston hyväksymässä uudessa yleiskaavassa 2050 saari on merkitty merellisen virkistykseen ja matkailun alueeksi. Liikuntavirasto on mukana tekemässä kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistelussa olevaa Merellisen Helsingin yleissuunnitelmaa, joka on osa yleiskaavan toteuttamisohjelmaa. Suunnitelman avulla on tarkoitus parantaa saariston saavutettavuutta ja vesiliikennettä.

Vesireittiliikenteen syntyminen uuteen kohteeseen Helsingissä edellyttää sen olevan kaupallisesti kannattavaa, koska kaupunki ei tue muuta vesiliikennettä kuin Suomenlinnan liikennettä osana muuta joukkoliikennettä. Rysäkarin kehittyminen vetovoimaiseksi kohteeksi edellyttää saaren toimintojen suunnittelua asemakaavoituksen avulla, mutta kaupunkisuunnitteluvirasto ei ole pitänyt maankäytön ohjausta tarpeellisenä ilman saaren omistajan myötävaikutusta.

Virkistyskalastuksen kannalta Rysäkarin läheiset vesialueet ovat lähinnä lohenuisteluvesiä, joille myydään jo tällä hetkellä myös Espoon ja Helsingin yhteislupia. Alueella on myös mahdollista kalastaa rysillä sekä vetää troolia Rysäkarin etelä- ja länsipuolella. Kaupallisen kalastuksen ohjaus on kuitenkin jatkossa luontevinta tehdä vuonna 2019 perustettavien kalatalousalueitten, jotka korvaavat nykyiset kalastusalueet,

29.11.2017

laatimissa käyttö- ja hoitosuunnitelmissa. Näin ollen esitetyn siirron vaikutukset alueen kalastusmahdollisuuksiin eivät ole merkittäviä.

Edellä mainituin perustein liikuntavirasto ei pidä kuntarajan siirtoa alueen virkistyskäytön kehittämisen kannalta tarpeellisena.

Valmisteluaikatauluissa tapahtuneen erehdyksen vuoksi liikuntalautakunta keskusteli asiasta 8.12.2016 kokouksen yhteydessä ja oikeutti liikuntajohtajan antamaan asiasta yllä olevan lausunnon kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot

Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 19.12.2016

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Kaupunginkanslia pyytää rakennusviraston lausuntoa kaupunginhallitukselle kunnan jäsenen tekemästä osaliitosesityksestä kuntarakennelain mukaan. Määräaika on 30.12.2016.

Rysäkarin Linnake Oy:n edustaja Tom Kaisla ehdottaa kuntarajan muuttamista niin, että nykyisin Helsingin alueella sijaitseva Rysäkari niminen saari liitettäisiin Espoon kaupunkiin. Perusteluina ovat yrityksen yhdyskuntahuollon paremmat yhteydet Espooseen ja kunnallisten palveluiden parempi saavutettavuus Espoon puolella.

Rakennusvirasto ei ota kantaa kuntarajan muuttamiseen. Yhdyskuntarakenteen ja liikenteen suunnittelu kuuluu kaupunkisuunnitteluvirastolle ja maa- ja vesialueiden hallinta kiinteistövirastolle. Saari on yksityisomistuksessa, joten rakennusvirastolla ei ole siellä vastuuta tai hankkeita. Helsingin kaupunki on aikaisemmin vastannut yritykselle, ettei kaupungilla ole saaristolain nojalla velvollisuutta rakentaa saareen kunnallistekniikkaa.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2016 § 318

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Rysäkari sijaitsee Helsingin edustalla. Saarella on tällä hetkellä vaki-
tuista asumista.

Saari kuuluu Helsingissä etelän palvelualueelle. Rysäkarilla ei sijaitse
kaupungin tarjoamia sosiaali- ja terveysterveyspalveluja. Lähin Helsingin kau-
pungin terveysasema sijaitsee Lauttasaarella.

Pääkaupunkiseudun asukkailla on vapaus valita terveysasemapalvelut
yli kuntarajojen.

Toivottu kuntarajan liitos Helsingistä Espooseen ei vaikuta asukkaiden
oikeuteen valita terveyspalveluja."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016 § 446

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle:

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kaupunkisuunnittelulautakun-
nalta liittyen kuntarajan siirtämiseen Helsingin lounaispuolella. Rysäka-
rin Linnake Oy ja saaren asukas ***** toivovat valtion siirtävän kun-
tarajaa Rysäkarin osalta Espoon puolelle.

Rysäkari sijaitsee Helsingin ulkosaaristossa Espoon rajan tuntumassa.
Rysäkari on noin 10 ha kokoinen entinen sotilassaari ja yksi Helsingin
edustalle perustetun merilinnoitusketjun saarista ensimmäisen maail-
mansodan ajalta. Meripuolustusjärjestelmään liittyvät linnoitteet ja ra-
kennelmat ovat muinaismuistolain rauhoittamia muinaisjäännöksiä. Ry-
säkari on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö RKY osana
Pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteita. Muita linnoitusketjun
saaria Helsingin edustalla ovat mm. Itäinen Pihlajasaari, Suomenlinna,

Vallisaari, Kuninkaansaari, Santahamina, Itä-Villinki, Isosaari, Kuiva-
saari, Harmaja ja Katajaluoto sekä Espoossa Miessaari.

Rysäkari on ollut Suomen puolustusvoimien hallussa vuodesta 1922
vuoteen 2010. Saarella oli sotilaallinen rooli myös toisen maailmanso-
dan aikana osana rannikon puolustusta. Saaren nykyinen omistaja on
Rysäkarin Linnake Oy, jonka tavoitteena on kehittää saarta matkailu-
saarena.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Rysäkari on sotilasalue, jonka
reunassa on pieni luonnonsuojelualue. Kaupunginvaltuuston hyväksy-
mässä Helsingin uudessa yleiskaavassa 2050 saari on merkitty merelli-
sen virkistykseen ja matkailun alueeksi. Kaavamääräyksen mukaan
aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja
kulttuurialueena, joka kytkeytyy mantereen virkistys- ja viheralueisiin.
Merkintä sisältää loma-asumisen ja matkailun alueita. Yleiskaavaan liit-
tyvän Merellinen Helsinki teemakartan mukaan Rysäkariin on merkitty
lisäksi vesiliikenteen yhteystarve sekä vesiliikenteen yhteyspiste.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on valmisteilla Merellisen Helsingin
yleissuunnitelma, joka on osa yleiskaavan toteuttamisohjelmaa. Yleis-
suunnitelman tavoitteena on merellisten alueiden kehittyminen ja
maankäytön suunnittelu hallittuna kokonaisuutena. Suunnittelua teh-
dään yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien ja merellisten toimijoi-
den kanssa. Erityisesti on tarkoitus parantaa saariston saavutettavuutta
ja kehittää vesiliikennettä. Myös saariston huoltoa ja infraa suunnitel-
laan työssä kokonaisvaltaisesti.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt Rysäkarin alustavaa asemakaa-
vasuunnittelua vuoropuhelussa Rysäkarin Linnake Oy:n kanssa vuo-
desta 2011 lähtien. Alustavassa asemakaavaluonnoksessa Rysäkari
on merkitty pääosin matkailua palvelevien rakennusten korttelialueeksi.
Olemassa olevista rakennuksista osa suojellaan, osa säilytetään ja osa
on mahdollista korvata uudisrakennuksilla. Kaavaluonnokseen on mer-
kitty muinaismuistoalueet ja luonnonsuojelualue.

Kaavatyö on toistaiseksi keskeytynyt maanomistajan ilmoitettua, että
kaavaa ei kohteessa pidä tai kannata suunnitella ennen kuin hän saa
vastauksen, miten elämisen ja elinkeinonharjoittamisen perusedellytyk-
set tullaan toteuttamaan kohteessa saaristolain hengessä, eli miten
sähkön saanti, vesihuolto ja satama-asia hoidetaan kaupungin toimes-
ta. Rysäkarin alueella uudisrakentamisen sovittaminen valtakunnalli-
sesti merkittävään kulttuuriympäristöön edellyttää huolellista suunnitte-
lua. Tästä syystä alueen omistajalta on toivottu asemakaavan laatimi-
sen pohjaksi hakemusta, josta ilmenisivät hänen tavoitteensa alueen
kehittämiseksi. Kaupunkisuunnitteluvirastolla on valmius jatkaa Rysä-

karin kaavoitustyötä, mutta maankäytön ohjaus Rysäkarin osalta ei ilman maanomistajan myötävaikuttamista ole tarkoituksenmukaista.

Helsingin strategiaohjelman tavoitteena on yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittymisen edistäminen ranta-alueilla ja saaristossa sekä vesiliikenteen kehittymisen edistäminen. Myös Rysäkarin kehittäminen matkailu- ja virkistysaarena on kaupungin intresseissä. Saari on osa Helsingin edustan merilinnoitusketjua, jonka saarista mm. Vallisaari, Kuninkaansaari, Isosaari, Kuivasaari ja Itä-Villinki ovat vapautumassa tai jo vapautuneet puolustuskäytöstä ja joiden avaamista virkistys- ja matkailutoimintaan kaupunkisuunnitteluvirastossa parastaikaa suunnitellaan.

Kaupungin kehittämisessä toimitaan yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti.

Edellä mainituin perustein kaupunkisuunnittelulautakunta ei pidä kuntarajan siirtoa alueen kehittämisen kannalta tarpeellisena.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Ritva Luoto, projektipäällikkö, puhelin: 310 37294
ritva.luoto(a)hel.fi
Irene Varila, lakimies, puhelin: 310 37451
irene.varila(a)hel.fi